

**CIZINCI
JAKO
TÉMA**

CIZINCI JAKO TÉMA

© Člověk v tísni, o.p.s., 2007
Illustrations © Zuzana Andělová, 2007
Photo © Vladimír Krynytsky

Kousek domova v cizí zemi

Cizí země, cizí jazyk, cizí lidé. Žít a pracovat v zemi vzdálené stovky nebo tisíce kilometrů od domova může být smutné. Stesk po rodné zemi řeší lidé různě. Někteří tak, že se co nejrychleji přizpůsobí nové situaci a na „starou“ zemi zapomenou. Jiní naopak na vlastní kultuře lpí tím víc. Mnohé komunity cizinců

si zakládají své spolky. Existuje zde například Kazachstánské kulturní centrum, Ukrajinská iniciativa, Česko–vietnamská společnost či Krajanské sdružení Číňanů. Jsou místem pro setkávání a konzultacím střediskem pro krajany. Vrcholem jejich celoroční činnosti jsou oslavy národních svátků.

Důtka není bič

V českých školách se stejně jako v celé společnosti zvyšuje počet cizinců a školy si – stejně jako celá společnost – neví rady co s tím. Ve školních lavicích se najednou objevily děti, které výrazně narušují dosavadní jednodušnost a třeba ani neumí česky. Některé školy řeší tuto situaci jednoduše. Ty děti, které nemluví česky, prostě pošlou o pár tříd níž. Teenager tak spadne mezi děti, které si ještě hrají s panenkami, což může být v dospívání dost

traumatické. Problémy nemají pouze děti, ale i jejich rodiče. Ti neznají školský systém ani pro nás běžně používané termíny. Nechápejí tak krouží hlavami nad slovy jako je třídní důtka, třídní kniha, žákovská knížka. Co se tím myslí? A teď – babo, rad'. V současné době mají na výuku češtiny nárok jen děti cizinců z EU. Připravovaná novela školského zákona již počítá s kurzy pro všechny cizince.

Asijští premianti

Asiaté žijící u nás jsou pro mnohé Čechy terčem posměchu. I pro ty, kteří jinak vtipné kaše moc nepojedli, je snadné střílet si z jejich špatné češtiny a sklídit smích posluchačů. „Suši, suši,“ přesvědčuje Vietnamka zákaznici, jak jí to sluší, na jídelním lístku čínské restaurace figuruje Vepšové s ryše a my se můžeme potrhát smí-

chy. Pro Asiaty ale není vůbec jednoduché se naučit česky. Mnoho z nich k nám přišlo ve věku, kdy nový jazyk do hlavy už neleze. Zato jejich děti, kteří se v České republice už narodily, mluví lépe česky než třeba vietnamsky a ve školách patří mezi nejlepší studenty.

Strážní andělé

Vietnamci tvoří třetí nejpočetnější skupinu cizinců žijících v České republice. Většina obyvatel je však nezná jinak než jako usmívající se postavičky prodávající zboží u stánku či v krámku. A neznalost je vzájemná. Vietnamci zase neznají nás. Cizinci si některé jevy mohou vysvětlovat jinak než my. Kolují úsměvné historky o tom,

jak se Vietnamci stávali hromadnou kořistí Svědků Jehovových, protože si jejich „kontaktáž“ na ulici vykládali jako výraz přátelství a časopis Strážná věž považovali za milou pozornost svých nových přátel. Pozornost to je o to milejší, že Svědkové Jehovovi jsou dobře připraveni a Strážnou věž mají i ve vietnamské mutaci.

Když se Vietnamci baví

Žijí vedle nás, ale skoro nic o nich nevíme. Nakupujeme od nich zboží a vídáme je jako pilné prodavače, ale jak se baví nebo co dělají, když nepracují? Proniknout přímo k srdci uzavřené vietnamské komunity se Čechům moc nedaří. Volba vietnamské miss byla takovou srdeční záležitostí,

kteřou místní vietnamská komunita velmi prožívala. Tuan Tin Moi, týdeník vietnamské komunity v Česku, slavil deset let a volba miss byla šlehačkou na dortu této oslavy. Konala se ve společenském domě Little Hanoi v obřím areálu písnické tržnice SAPA v Praze.

Kdo potřebuje koho?

Ukrajince nemá česká veřejnost příliš v lásce, jak potvrzuje průzkum realizovaný Centrem pro výzkum veřejného mínění v květnu 2007. Čtyřicet osm procent české populace označilo Ukrajince za nesympatické. Mnozí jimi pohrdají pro jejich zanedbaný zjev, aniž berou v úvahu jakou-

koli „polehčující“ okolnost. Co by se ale stalo nebo spíše co všechno by se nestalo, kdyby tady žádní Ukrajinci nebyli? Krize ve stavebnictví, chronický nedostatek pomocných pracovníků v kuchyních a nemocnicích, zpomalila by se výroba v mnoha továrnách. Kdo vlastně potřebuje koho?

Cizincům zelenou kartu

Zaměstnavatelé si zoufají nad nedostatkem pracovníků. Chybějí IT odborníci, programátoři, konstruktéři, kvalifikovaní dělníci. Ekonomové varují, že omezený počet zaměstnanců může zabrzdit růst ekonomiky. Tuto negativní prognózu mohou alespoň částečně zvrátit cizinci. Vláda tedy pojala záměr ulehčit cizincům vybraných profesí příchod do České republiky. Zelené karty, které chce zavést ministerstvo průmyslu

a obchodu, by jim umožňovaly získat povolení k pobytu a zaměstnání jednodušeji a za mnohem kratší dobu než teď. Od nápadu k realizaci je ale u nás dlouhá cesta v labyrintu legislativního procesu. Pokud zelené karty vůbec budou, zdá se, že to nebude dřív než za dva roky. Je možné, že nám do té doby cizince „vyfouknou“ jiné evropské země.

Stěhování národů

Na anglických a irských farmách, v továrnách, na stavbách nebo v kuchyních restaurací člověk málokdy zaslechne angličtinu. Zato se tu může dobře naučit polsky, nebo i česky. Do italských domácností zase dochází desítky tisíc rumunských a moldavských pečovatelek a druhým pracovním jazykem českých stavenišť je ukrajinština. Všude v Evropě se opakuje stejná situace. Jsou zaměstnaní, která místní obyvatelé už dělat nechtějí, i když jsou nezaměstnaní. Důvodem je fyzická náročnost těchto profesí a jejich nízká společenská prestiž v kombinaci se štedrým systémem sociálních dávek. Jedinou

možností, jak neohrozit ekonomický růst země a fungování služeb, je zaměstnat cizince a cizinky, kteří jsou ochotni za nabízených podmínek práci vykonávat. Jsou motivovaní lepším finančním ohodnocením než ve své mateřské zemi či nemožností tam sehnat práci. Místní obyvatelé ale často jejich přínos nevidí a dívají se na příliv cizinců s nevolí. Podle šetření Centra pro výzkum veřejného mínění z května 2007 si 68 % české veřejnosti myslí, že zahraniční pracovní síla Čechy ohrožuje. Podle tří čtvrtin Čechů by cizinci neměli pracovat v místech s vysokou nezaměstnaností.

Nic než práce do úpadu

Práce dvanáct hodin denně, bez víkendů a dovolených. Po práci ubytovna, kde budete bydlet na pokoji s několika dalšími lidmi. K jídlu jenom to nejlevnější, často studené, přednostně to, co je „v akci“. A všechny peníze posílat domů rodině, která na ně čeká. To je v kostce běžný ži-

vot zahraničního dělníka. Připomíná to nucené práce nebo vězení. K tomu přidejte špatnou komunikaci s místními a občasné ponižování, které musíte snášet. Situace se pro cizince většinou změní až s lepší znalostí jazyka a s tím související orientací ve společnosti.

Začátky a konce cest

Autobusové nádraží Florenc je pro mnoho cizinců bránou do České republiky. Většina těch, kteří sem přijíždějí z východní Evropy, se „vylodí“ právě tady. Cesta do Česka je pro mnohé cestou do neznáma. Informace a instrukce jsou všude kolem nás, ale ne tam, kde je může najít prostý Ukrajinec nebo Moldavan. Nový život ještě nezačal a už je opředený mýty, často falešnými. Spolucestující jsou nováčkům zdrojem informací o tom, co a jak, ale velký prostor zůstává pro do-

hady – je čemu se divit, když i čeští úředníci nemají jasno v tom, co mají vlastně požadovat? Po cestě plné nadějí přichází první střet s realitou, s realitou nádraží. Cestu k metru lemují šedivé stánky přetékající horami sladkostí, které už pamatují několik sezón. Na toaletách vybírá peníze dědek, který má nerudnost v popisu práce. „S Ukrajinci se nemazlím,“ chlubí se trafikant. Od pokladen na lístky se vinou dlouhé fronty a nikdo vám neporadí, kam jít.

Na papíry budete dlouho čekat – nebo zaplatte

Nepřehledné zákony, pomalá úřední „mašina“ a příliš striktně nastavené požadavky státu. To jsou tři zdroje kupčení s doklady pro cizince a korupce některých zaměstnanců českých zastupitelstev a cizinecké policie. Několik korupčních afér či velmi podezřelých případů už prosáklo na veřejnost, ale cizinci dosvědčují, že špatná praxe je ještě daleko rozšířenější, než by se při pohledu zvenčí mohlo zdát. Získat pracovní vízum nebo třeba povolení ke sloučení rodiny je pracné a zdlouhavé. Ale ti, kdo zaplatí, čekat nemusejí. Hbití „prostředkovatelé služeb“ s dlouhými

prsty dosáhnou na potřebná razítka a zařídí doklady o mnoho rychleji. Je velmi snadné získat službu od českého státu za zvláštní úplatu. Z četnosti historek a pozorování cizinců je jasné, že nejde o pochybení jednotlivců, ale o špatné nastavení systému. Mnozí cizinci tak šetří peníze na úplatky, místo aby si třeba zaplatili zdravotní pojištění. České zákonodárství staví nemotorné hradby proti cizincům, po kterých je na trhu práce poptávka, a jen tím vytváří dobré podmínky pro kriminální živly. Těch se pak policie snaží zbavit finančně náročnými zátahy.

Strážci nepořádku – jak to chodí na cizinecké policii

Sedm hodin ráno. Před budovou cizinecké policie už stojí dlouhatánská fronta, ačkoli se přepážky otevrou až za hodinu. Čeká se tu na pořadové číslo, které cizincům zaručí, že v průběhu dne přijdou na řadu. Na koho se číslo nedostane, má s největší pravděpodobností pro dnešek smůlu. Cizinci, kteří mají s cizineckou policií zkušenost, si stěžují, že se k nim policie chová nevybíravě. Vedle dlouhé čekací doby kritizují i neochotu úředníků. Komplikovanost a nejednoznačnost zá-

konů vede k tomu, že si je úředníci vykládají různě. Cizincům komplikuje život i to, že všechny dokumenty jsou pouze v češtině a mnoho státních zaměstnanců nehovoří žádným cizím jazykem. Mluví se i o korupci. Cizinci ze zemí mimo EU, kteří zde chtějí pobývat déle než 90 dní, ať už za účelem studia nebo zaměstnání, musí kvůli prodloužení pobytu nepřjemnou návštěvu této instituce absolvovat každý rok znovu.

Dobrá rada nad zlato

Zákon o pobytu cizinců, zákon o azylu, školský zákon, zákon o zaměstnanosti a ještě mnoho dalších zákonů upravujících například zdravotní pojištění nebo bydlení. To všechno by si měl teoreticky nastudovat cizinec, který se rozhodne žít v České republice. Všechny informace jsou k dispozici pouze v češtině a k jejich nalezení si musí skoro najmout soukromého detektiva – jsou totiž na různých místech. Informace jsou navíc málo srozumitelné a jsou většinou na internetu, který ne všichni cizinci umí používat. Cizinci ale často ani netuší, co si vlastně mají pro-

studovat. Většinou se pak spoléhají na informace od krajanů a od lidí, kteří jsou jim ochotní poradit. Mnozí z těchto rádčů to dělají za tučnou odměnu. Cizinci se tak často dostávají do závislosti na lidech, kteří informace mají nebo umějí opatřit, a do nelegálního postavení, čímž stát přichází o miliony na daních. Tento stav má různá řešení – třeba zjednodušení všech předpisů a poskytování informací v rodných jazycích cizinců, kteří zde pracují a jejichž práci Česká republika nutně potřebuje. Cizincům by pomohla i větší vstřícnost úředníků a úřednic.

Čekání na lepší život

Na ukrajinských zastupitelstvech, které vydávají víza do České republiky, panuje napjatá situace. Lidé zde musejí na vydání víza čekat i několik dní. Přitom před několika měsíci byly všechny žádosti vyřízeny za jeden den. Vstup České republiky do schengenského prostoru vzbuzuje mezi Ukrajinci obavy. Kdo může, snaží si zajistit vízum do Vánoc – kdoví, co bude „potom“. Nikdo nemá dostatek informací. Je možné, že žádosti o vízum budou prověřovány důkladněji a všechno se potáh-

ne ještě zdlouhavěji než teď. Nebo se třeba nezmění nic, ale lidé mají sklon očekávat změny k horšímu. Tato situace nahrává mafiím, které za příslušný obnos pomáhají žadatelům celou anabázi obejít a zajistí papíry bez čekání. Zájem Ukrajinců o vstup do České republiky ale roste dlouhodobě a nesouvisí pouze se vstupem České republiky do Schengenu. Počet Ukrajinců pobývajících legálně v České republice se během posledního roku zvýšil o téměř 30 000 na současných 122 000.

Schengen neusnadní cestování všem

21. prosince 2007 se Česká republika stane součástí tzv. schengenského prostoru. K tomu patří kromě Velké Británie a Irsku všechny staré státy Evropské unie, dále Island a Norsko a nyní se k nim připojí kromě České republiky i další země, které vstou-

pily do EU v roce 2004. V rámci schengenského prostoru se bude cestovat bez kontrol, o to hlídanejší budou ale vnější hranice, jako například ta mezi Slovenskem a Ukrajinou. Zájemci o vstup do Schengenu budou žádat o jednotné vízum.

Otročina bílých límečků

Být lektorem angličtiny se může zdát jako dobrá práce. Ale zprávy od Američanů, kteří se tak živí, znějí jinak: je to otročina. Dvacet až dvacet pět hodin týdně, každá z nich ale na jiném místě. „S přejezdy dělám běžně dvanáct hodin denně,“ říká Sterling, zaměstnanec jedné prestižní jazykové školy. Lektori křižují Prahu od firmy k firmě jak poštovní holubi a není výjimkou, že je škola vyše za Prahu, po tmě, v bahně, veřejnou dopravou. Když nemlu-

víte česky, můžete se při takových cestách do neznáma pořádně zapotit. Jazykových škol je jak hub po dešti a mnohé se honosí vysokými standardy výuky. Platy a pracovní podmínky lektorů však vůbec honosné nejsou. Mají sice bílé límečky, ale živobytí si zajišťují v potu tváře. Kdo by se pak divil tomu, že často nejsou zrovna ve formě a výuka jim moc nejde?

„Klient“ vše zařídí

Vyřízení všech papírů k tomu, aby cizinec mohl legálně pracovat v České republice, je velmi zdlouhavý proces. Aby získal vízum, neboli povolení k pobytu, musí mít pracovní povolení, potvrzení od lékaře, potvrzení o kvalifikaci, ubytování, rodinní příslušníci musí mít sjednané zdravotní pojištění... Informace o nutných náležitostech jsou sice veřejně přístupné, ale cizinci je neumějí najít. Navíc je známé, že úředníci si nejasné české zákony vykládají různě a často mají na cizince další požadavky. Vyřízení všech dokumentů může nakonec trvat i šest měsíců. Získáním papírů ale vše nekončí, spíš naopak.

V Česku byrokratická anabáze pro cizince pokračuje. K tomu je navíc ještě nutné všechno vyřizovat v češtině. A to už je pro mnohé úplně nereálné. A tak se mnoho Ukrajinců, kteří k nám za práci migrují nejvíce, obrací na zprostředkovatele neboli „klienta“. Ten vše – za nemalý obnos – vyřídí za ně. Nejenže zařídí vízum, ale i ubytování a zaměstnání. Firmy si pak cizince od něj či od spřátelených agentur na práci půjčují. Peníze za odvedenou práci dostává klient a než vyplatí mzdu lidem, kteří pro něj pracují, strhne z ní částku pro sebe. A to může být i padesát procent.

Hra na policejní zátah

Když policie odhalí cizince, který na našem území nelegálně pracuje nebo pobývá, co udělá? Má dvě možnosti. Buď ho nechá jít s pokutou, nebo ho vyhostí. Vyhostění představuje zákaz pobývat na našem území po dobu pěti let v případě cizinců, kteří zde nelegálně pracují, nebo tří let u cizinců s nelegálním pobytem. České právo považuje nelegální práci za horší prohřešek než nelegální pobyt bez práce. V praxi vyhostění znamená, že cizinec většinou dostane razítko do pasu a je na něm, aby zemi opustil. To často vede k tomu, že se „označovaný“ jedinec zase zanoří mezi desítky tisíc nelegálů a ztratí se jako jehla v kupce sena. Stát má možnost dohlédnout na to, aby cizinci skutečně zemi opustili. Policie může vyhostěné cizince zadržet a posadit na au-

tobus, do kterého jim zaplatila jízdenku. To ale není zdaleka tak časté. Vzhledem k počtu vyhostěných cizinců je to pocho-pitelné – výlet všech nelegálních cizinců domů by se státu dost prodražil. Naskytá se otázka, jaký smysl mají zátahy na nelegální cizince, s kterými se v poslední době roztrhl pytel. Je to efektivní hra na kočku a myš, jejíž účinnost ale není moc vysoká. Zátah zpravidla odhalí jen malou část nelegálů, z nichž navíc část zemi ani neopustí nebo se sem opět vrátí. Někteří třeba hned, díky falešným papírům, které jim seženou pokoutní zprostředkovatelé. Na celý tento systém doplácení poctiví cizinci, jejichž pracovní sílu Česká republika akutně potřebuje. A zprostředkovatelské firmy, kterým současný systém umožňuje, spokojeně dál bohatnou.

„Klienti“ v tom umí chodit

Vladimír, na kterého vydělává polovina ukrajinské vesnice, se v žargonu nazývá „klient“. Je to zprostředkovatel, který svým krajanům pomáhá splnit nebo častěji obejít všechny náležitosti, které po nich požaduje český stát, a získat vstupní vízum. Zařídí jim i ubytování a práci a další služby, jako třeba zdravotní pojištění, nebo spíš doklad, že si ho platí, i když tomu tak není. Za to si pak účtuje hromadu peněz, až padesát procent z platu těch, které zaměstnává nebo jim dohazuje práci. Práce je to ale často načerno a skoro vždy ne úplně „košer“ z hlediska českých zákonů a předpisů. Klientický systém udržuje desítky tisíc ukrajinských migrantů ve vazalském postavení. Má na svědomí masu nelegálů, kteří žijí v suterénu společnosti a nemají žádná práva ani právní povědomí. Z této situace mají užitek pouze klienti a firmy,

kteří klienti anonymní levnou pracovní silou zásobují. České firmy klientický systém, byť i nevědomky, podporují tím, že na některá místa najímají zaměstnance jen prostřednictvím agentur – což jsou často právě klienti nebo organizace s klienty domluvené – a nechťejí jednat přímo s jednotlivci. Možná kdyby věděly, za jakých podmínek migranti pracují, tento výhodný „nákup“ pracovní síly by si rozmyslely. Klientický systém dělá těžkou hlavu českému státu. Přinejmenším proto, že ho připravuje o daně. Ale stát a jeho zákony ho paradoxně přizívají. Odborníci totiž dávají vznik a rozvoj tohoto systému do souvislosti s restriktivními opatřeními státu pro vstup cizinců na český pracovní trh. Jinak řečeno, čím jednodušší by byla pravidla, tím menší by byla potřeba pokoutních zprostředkovatelů – „klientů“, a tím méně by zde žilo nelegálů.

Oni nám staví domy, my jim stavíme překážky

Podle nedávného průzkumu přiznaly tři čtvrtiny stavebních firem, že zaměstnávají nelegální migranty. Nové stavby rostou po celé zemi jako houby po dešti a žízeň po pracovní síle nám pomáhají hasit naši východní sousedé. Češi totiž chtějí bydlet a bez ukrajinských, slovenských či

moldavských řemeslníků to nepůjde. Obdobná situace panuje i v jiných odvětvích. Legislativa ale za rychle se vyvíjející realitou pokulhává a staví cizincům se zájmem o práci v Česku do cesty spoustu byrokratických překážek.

Kolik stojí má nemoc?

Irina je mladá žena s vysokoškolským titulem z Moldávie. Žije tady už dlouho – a nemá zdravotní pojištění. To stojí dva tisíce korun měsíčně a musí si ho platit na půl roku dopředu všichni cizinci, kteří zde pracují na živnostenský list. Našetřit takovou sumu je pro uklízečku téměř nemožné. Zdravotní pojištění je dopředu nutné zaplatit i pro děti, což například pro čtyřčlennou rodinu znamená vydat najednou desetitisícovou částku. Podle zákona by všichni cizinci měli být pojištěni. Realita je ale spíše opačná. Pro případ kontroly mají neplatné potvrzení, nebo taky nic. K lékaři nechodí, dokud nejde do tuhého. Pro ošetření se pak rozhodují podle toho, kolik zrovna kon-

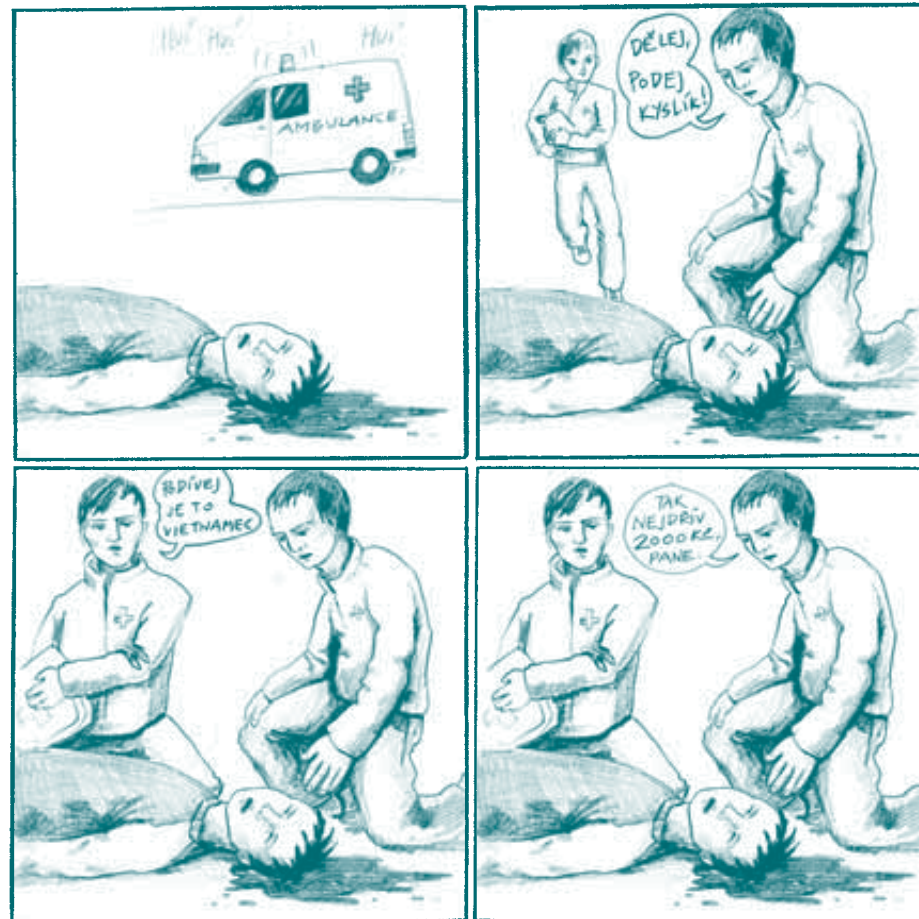
krétní zákrok stojí. Lékaři jsou na to už připraveni a mají k dispozici ceníky. Irině jednou otekla noha. Vypadalo to hrozně, a tak nakonec k doktorovi šla. Když jí ale řekli, kolik by stálo pouze vyšetření, zvedla se a odešla, protože tolik peněz utratit nemohla. „Doktorka za mnou vyběhla na chodbu a dala mi do ruky injekci, ať si ji píchnu sama doma, do břicha nebo do nohy, že mi to pomůže,“ vzpomíná Irina, i na to, jak si pak píchl injekci do nohy doma v koupelně na zemi, a přitom omdlela. Irina měla štěstí, že narazila na hodnou doktorku. Jiní cizinci ale, pokud zrovna nemají peníze, odchází „na revers“ bez jakéhokoli ošetření a doufají, že se vše nějak zahojí.

Peníze, nebo Hippokratés

Zraněný člověk leží na zemi, krvácí, křičí bolestí. Zdály už je slyšet houkání záchranky, které signalizuje, že pomoc je na cestě. Happyend? Omyl. Právě drama teprve začíná. Záchranáři zjišťují, že zraněný člověk je cizinec, a jejich rozhodnutí, zda ho začnou ošetřovat, závisí na skutečnosti, zda u sebe má kartičku od pojišťovny. Pokud u sebe nemá doklad nebo není pojištěn, musí zaplatit dopředu

za odvoz do nemocnice 2000 Kč nebo 80 eur, jinak má smůlu. Mnoho cizinců také popisuje neurvalé chování doktorů, kteří se víc soustředí na vyplňování všech potřebných dokumentů a zkoumání dokladů o pojištění než na plnění toho, co slíbili v hippokratově přísaze. Ti, kteří příslahu poctivě dodržují, riskují zase spor se svým nadřízeným.

Děti jako luxus

Mary se seznámila se Štěpánem v New Yorku, kde byl Štěpán na pracovní stáži. Vzali se a rozhodli se žít v Česku. Teď je Mary těhotná, ale protože od svatby uplynul teprve rok, bude si muset za porod zaplatit. A to pořádně. V Praze zaplatíte za předporodní péči a za přivedení potomka na svět až 100 000 Kč. Podobná situace by mohla nastat, až začne 1. ledna 2008 platit novela zákona o pobytu cizinců. Novela výrazně zkomplikuje život manželstvím Čechů a Češek s cizinci ze zemí mimo EU. Trvalý pobyt, který cizinci-manželé českých občanů nyní získávají hned a který jim přináší práva srovnatel-

ná s právy českých občanů, dostanou podle novely až dva roky po svatbě. Smíšená manželství nebudou mít první rok nárok na přídavky na děti, manželé a manželky českých občanů nebudou moci pracovat bez povolení a pokud nebudou pracovat, nebudou mít nárok na veřejné zdravotní pojištění. Manželky českých občanů si tak například budou muset hradit v hotovosti i porod. Novela má podle ministerstva vnitra bránit fingovaným manželstvím, podle odborníků a odbornic však pouze zhorší postavení všech cizinců a problém fingovaných manželství stejně nevyřeší.

Souboj s časem

Mříže na dveřích, vrátnice, kde se musíte prokázat při odchodu i příchodu, žádan-ky na opuštění prostoru, kovové postele. Takhle vypadá pobytové zařízení pro ža-datele o mezinárodní ochranu. Lidé tady čekají na vyřízení své žádosti mnoho mě-síců. Důvody, proč usilují o azyl v Čes-ké republice, jsou různé. Vedle pronásle-dování v zemi původu, na jehož základě je možné azyl získat, to může být třeba i snaha zlegalizovat zde svůj pobyt. Jed-ním z těch, kteří čekají, je i Konstantin. Jeho holá hlava i tvář bez obočí a řas na-povídají, že ho trápí vážná nemoc – ra-kovina. Konstantin mnoho let „bez pa-

pírů“ pracoval a žil v České republice. Před rokem mu ale lékaři sdělili vážnou diagnózu. Bez zdravotního pojištění léč-ba možná nebyla, a tak se Konstantin svou situaci rozhodl řešit žádostí o me-zinárodní ochranu. Vyřízení žádosti trvá nějakou dobu a Konstantin zatím bude moci u nás legálně pobývat a získá čas, který potřebuje na boj s nemocí. Třeba se stihne uzdravit do té doby, než bude jeho žádost zamítnuta, což se pravděpodobně stane, neboť zamítnuto je u nás 93 % žá-dostí. Nebo se přece jen úředníci nad jeho osudem smilují a azyl mu přidělí.

Gastarbeitři z baletních sálů

V českých baletních souborech se mluví čím dál víc rusky. Třeba v Moravském divadle v Olomouci je z deseti členů baletního souboru šest tanečnicků ze zemí bývalého Sovětského svazu. Spokojenost je na obou stranách. Baleťáci jsou rádi za vyšší platy než ty, které by je čekaly doma, i za možnost vyzkoušet si mnoho odliš-

ných rolí, protože česká divadla častěji střídají repertoár. Česká divadla si zase pochvalují kvalitu tanečnicků – absolventů klasické baletní školy založené na přísném drilu již od útlého věku. Někteří tanečníci se snaží své znalosti předat i českým dětem a otvírají si zde baletní školy.

Kontakty

Vzdělávání

META – sdružení pro příležitosti mladých migrantů

Rumunská 29, 120 00 Praha 2
Tel.: 222 521 446
E-mail: info@mata-os.cz
www.meta-os.cz

Jazykové a rekvalifikační kurzy pro cizince

Centrum pro integraci cizinců

Kubelíkova 55, 130 00 Praha 3
Tel.: 222 713 332
E-mail: info@cicpraha.cz
www.cicpraha.org

Právní, sociální a psychologické poradenství migrantům

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Kovářská 4, 190 00 Praha 9
Tel.: 284 683 714
E-mail: opu@opu.cz
www.opu.cz

Poradna pro občanství, občanská a lidská práva

Petrská 29, 110 00 Praha 1
Tel.: 222 809 409
E-mail: poradna@poradna-prava.cz
www.poradna-prava.cz

Poradna pro uprchlíky

Senovážná 2, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 224 379
E-mail: poradna@refug.cz
www.uprchlici.cz

Sdružení občanů zabývajících se emigranty

Mostecká 5, 614 00 Brno
Tel.: 545 213 746
E-mail: soze@soze.cz
www.soze.cz

Multikulturní společnost, kultura

Multikulturní centrum Praha

Vodičkova 36, 116 02 Praha 1
Tel.: 296 325 345
E-mail: infocentrum@mkc.cz
www.mkc.cz

Slovo 21

Francouzská 2, 120 00 Praha 2
Tel: 222 518 554
E-mail: slovo21@centrum.cz
www.slovo21.cz

Informace pro média

Člověk v tísni, o.p.s.

Sokolská 18, 120 00 Praha 2
Tel.: 222 350 809
E-mail: migrace@clovekvtsni.cz
www.clovekvtsni.cz

Pracovní migrace, repatriace

Mezinárodní organizace pro migraci Praha (IOM)

Dukelských hrdinů 35
170 00 Praha 7
Tel.: 233 370 160
E-mail: prague@iom.int
www.iom.cz

Prevence obchodování s lidmi

La Strada

Jindřišská 14, 110 00 Praha 1
Tel.: 222 721 810
E-mail: lastrada@strada.cz
www.lastrada.cz

Odkazy

www.migraceonline.cz – odborné studie a texty

www.cizinci.cz – přehled neziskových organizací, spolků cizinců, informační materiály, dokumenty

www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/uvod – aktuální data týkající se počtu cizinců v České republice

www.domavcr.cz – rady pro život cizinců v České republice

CIZINCI JAKO TÉMA

Náměty a texty: Jitka Polanská, Markéta Kadlecová

Stripy: Zuzana Andělová

Fotografie: Vladimír Krynytsky

Grafická úprava: Jan Augusta

Tisk: Grafokon

Vydala společnost Člověk v tísni v prosinci 2007.

© všechna práva vyhrazena

Stripy byly publikovány na www.aktualne.cz

ČSOB – bankovní dům společnosti Člověk v tísni.

Brožura vznikla s podporou Ministerstva kultury České republiky.

